# Formalności po porodzie

aktualizacja: kwiecień 2025

Po narodzinach dziecka czeka Was kilka formalności – część z nich można załatwić online, inne wymagają wizyty w urzędzie lub kontaktu z konkretnymi instytucjami. Poniżej znajdziesz aktualne (kwiecień 2025 r.) informacje, zgodne z obowiązującym prawem i praktyką, wyłącznie na podstawie rządowych źródeł.

---

## 1. Zarejestrowanie dziecka w Urzędzie Stanu Cywilnego

Dziecko należy zarejestrować w ciągu 21 dni od dnia urodzenia. Można to zrobić online przez gov.pl, za pomocą profilu zaufanego, lub osobiście w urzędzie właściwym dla miejsca urodzenia dziecka. Po rejestracji nadawany jest numer PESEL, wydawany jest również akt urodzenia.

## 2. Zameldowanie dziecka

Meldunek w Polsce wciąż obowiązuje. Jeżeli dziecko nie ma własnego miejsca pobytu, zostaje zameldowane automatycznie pod adresem jednego z rodziców. Można to również zgłosić samodzielnie – osobiście w urzędzie miasta/gminy lub online przez ePUAP. Warto jednak upewnić się, że meldunek faktycznie został nadany, szczególnie w sytuacjach, gdy rodzice mieszkają pod różnymi adresami.

## 3. Zgłoszenie dziecka do ubezpieczenia zdrowotnego (NFZ)

Po nadaniu numeru PESEL należy zgłosić dziecko do ubezpieczenia zdrowotnego. Zgłoszenia dokonuje pracodawca jednego z rodziców (jeśli pracują na umowie o pracę), lub samodzielnie w ZUS/KRUS – w przypadku innych form zatrudnienia. Dzięki temu dziecko uzyskuje dostęp do świadczeń w ramach NFZ. W niektórych placówkach można to zrobić także przy pomocy IKP.

mamaga

### 4. Zgłoszenie dziecka do przychodni POZ (lekarza i pielęgniarki)

Kolejnym krokiem jest zapisanie dziecka do wybranej przychodni podstawowej opieki zdrowotnej. Wypełnia się formularz wyboru lekarza, pielęgniarki i położnej środowiskowej (druk dostępny w przychodni). Do zgłoszenia potrzebny będzie numer PESEL dziecka.

### 5. Zgłoszenie urodzenia dziecka położnej środowiskowej

Warto poinformować położną środowiskową o narodzinach dziecka – najlepiej tę, z którą wcześniej nawiązaliście kontakt w czasie ciąży. Położna ma obowiązek odbyć co najmniej 4 wizyty patronażowe w okresie noworodkowym. Kontakt najlepiej nawiązać bezpośrednio lub przez przychodnię POZ.

### 6. Zgłoszenie dziecka do systemu opłat za śmieci

Urodzenie dziecka to również zmiana liczby domowników, którą trzeba zgłosić w deklaracji śmieciowej. Dotyczy to zarówno właścicieli domów, jak i mieszkań. Zgłoszenia dokonuje się w urzędzie gminy/miasta – osobiście lub przez formularz online.

### 7. Zgłoszenie dziecka do prywatnego ubezpieczenia (jeśli dotyczy)

Jeśli rodzice mają wykupione prywatne ubezpieczenie zdrowotne lub na życie, warto jak najszybciej zgłosić narodziny dziecka do ubezpieczyciela. Może to oznaczać możliwość wypłaty świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, ale także objęcie noworodka ochroną ubezpieczeniową.

### 8. Złożenie wniosków o świadczenia rodzinne

Rodzice mogą ubiegać się o następujące świadczenia:

- 800+ – miesięczne świadczenie na każde dziecko do 18. roku życia. Wniosek składa się online (np. przez ZUS PUE, aplikację mZUS lub bankowość elektroniczną).

- Becikowe – jednorazowe świadczenie 1000 zł, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 1922 zł netto (kryterium ogólnopolskie). Uwaga: w niektórych gminach istnieją lokalne wersje becikowego z różnymi warunkami – warto sprawdzić w urzędzie gminy.
- "Kosiniakowe" – 1000 zł miesięcznie przez 12 miesięcy (lub dłużej przy większej liczbie dzieci) dla matek nieubezpieczonych, niepracujących.
- Nowy program „Aktywny Rodzic" (od 1 października 2024 r.) – obejmuje dzieci w wieku od 12 do 35 miesięcy. Rodzice mogą otrzymać jedno z poniższych świadczeń miesięcznych:

– Aktywnie w domu – 500 zł dla rodziców nieaktywnych zawodowo, jeśli dziecko nie uczęszcza do żłobka, przedszkola ani nie jest pod opieką dziennego opiekuna.

– Aktywnie w żłobku – do 1500 zł miesięcznie (lub do 1900 zł, jeśli dziecko ma orzeczenie o niepełnosprawności), ale nie więcej niż rzeczywista opłata ponoszona przez rodzica za żłobek, klub dziecięcy lub opiekuna dziennego.

– Aktywni rodzice w pracy – 1500 zł dla rodziców aktywnych zawodowo, jeśli dziecko nie korzysta z opieki instytucjonalnej (żłobek/klub/przedszkole/opiekun dzienny).

Wnioski o powyższe świadczenia składa się wyłącznie online – przez PUE ZUS.

## 9. Internetowe Konto Pacjenta (IKP) dla dziecka

Po nadaniu numeru PESEL dziecko automatycznie zostaje przypisane do Internetowego Konta Pacjenta jednego z rodziców (domyślnie tego, który zgłosił dziecko do ubezpieczenia). Rodzic może sprawdzać historię leczenia, e-recepty, szczepienia i zapisy. Dostęp możliwy przez pacjent.gov.pl.

## 10. Urlopy rodzicielskie

Po zmianach obowiązujących od 2023 roku:

- Urlop macierzyński i rodzicielski: wynosi łącznie do 61 tygodni (przy jednym dziecku), część tego urlopu może być wykorzystana przez ojca.

- Urlop ojcowski: wynosi nadal 2 tygodnie i może być wykorzystany do ukończenia przez dziecko 12. miesiąca życia. Urlop może być podzielony na dwie części po 1 tygodniu.
- Dodatkowy urlop rodzicielski (nieprzenoszalna część ojca): ojcu przysługuje 9 tygodni urlopu, który musi być wykorzystany do 6. roku życia dziecka. Tego urlopu nie może przejąć matka – jeśli nie zostanie wykorzystany, przepada.